

Gyakorlófeladatok a lineáris leképezésekhez és a komplex számokhoz

1. Melyik leképezés lineáris az alábbiak közül?

- a.) $f(x) = 3x$ b.) $f(x) = 3x + 5$ c.) $f(x) = 3$ d.) $f(x) = 0$ e.) $f(x) = x^2$
f.) $f(x_1, x_2) = x_1x_2$ g.) $f(x_1, x_2) = (5x_2, x_1)$ h.) $f(x_1, x_3) = (x_1x_2, x_1x_2^2)$
i.) $f(x_1, x_2) = 5$

2. Írjuk fel a mátrixát annak az $\mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ lineáris leképezésnek, amely

- a.) az $(1, 2)$ vektorhoz a $(3, 8)$ vektort, a $(3, 1)$ -hez pedig a $(4, 14)$ -et rendeli;
b.) az $(1, 0)$ -hoz a $(3, 2)$ -t, a $(0, 1)$ -hez az $(1, 8)$ -at rendeli.

3. Határozzuk meg az

$$A = \begin{bmatrix} 7 & -2 \\ 4 & 1 \end{bmatrix}$$

mátrix sajátértékeit és sajátvektorait!

4. Írjuk fel trigonometrikus alakban a $z_1 = -1 - i$, $z_2 = -3i$, $z_3 = -1$ komplex számokat! Ábrázoljuk is ezeket a komplex számsíkon.

5. Írjuk át algebrai alakba a $z = \frac{1}{2}(\cos 300^\circ + i \sin 300^\circ)$ komplex számot!

6. Adottak a $z_1 = -\sqrt{3} - i$ és $z_2 = 1 - i$ komplex számok. Számítsuk ki az alábbiakat:

$$|z_1| = ?, \quad \operatorname{Re}(z_1) = ? \quad \operatorname{Im}(z_2) = ?, \quad z_1 + \bar{z}_2 = ?, \quad z_1 \bar{z}_2 = ?$$

7. Végezzük el a kijelölt műveleteket:

$$(\overline{2-i})^4 = ?, \quad \overline{\left(\frac{3-i}{2+2i}\right)} = ?$$

8. Végezzük el a számításokat trigonometrikus alakban, és ha lehet, írjuk fel a végeredményt algebrai alakban is:

$$a.) (2(\cos 15^\circ + i \sin 15^\circ)) \cdot (4(\cos 105^\circ + i \sin 105^\circ)) = ?, \quad b.) \frac{4}{\cos 210^\circ + i \sin 210^\circ} = ?$$

$$c.) (2(\cos 40^\circ + i \sin 40^\circ))^9 = ?, \quad d.) \sqrt[4]{16(\cos 240^\circ + i \sin 240^\circ)} = ?$$

9. Oldjuk meg a komplex számok halmazán a $z^2 + 4z + 5 = 0$ egyenletet!

Megoldások:

1. a.), d.) és g.)

2. Azon $A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{bmatrix}$ mátrixot keressük, amellyel a megadott két vektort szorozva a megfelelő eredményvektorokat kapjuk. A két mátrixszorzást elvégezve lineáris egyenletrendszert kapunk az $a_{11}, a_{12}, a_{21}, a_{22}$ számokra. Ennek megoldásából:

a.) $\begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 4 & 2 \end{bmatrix}$ b.) $\begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 2 & 8 \end{bmatrix}$

Vegyük észre, hogy a b.) esetben a descartes-i egységvektorok képei kerültek a mátrix oszlopaiba.

3. $\lambda_1 = 5$, hozzá a sajátvektorok a $(p, p), p \in \mathcal{C}$ vektorok; $\lambda_2 = 3$, hozzá a sajátvektorok a $(q, 2q), q \in \mathcal{C}$ vektorok.
4. A z_1 számnak a síkon a $(-1, -1)$ pont felel meg. Abszolút értéke $r_1 = \sqrt{2}$, irányszöge $\phi_1 = 225^\circ$. Ezzel $z_1 = \sqrt{2}(\cos 225^\circ + i \sin 225^\circ)$. Hasonlóan, $z_2 = 3(\cos 270^\circ + i \sin 270^\circ)$, $z_3 = \cos 180^\circ + i \sin 180^\circ$.
5. $z = \frac{1}{4} - i\frac{\sqrt{3}}{4}$
6. $2, -\sqrt{3}, -1, -\sqrt{3} + 1, 1 - \sqrt{3} + i(-1 - \sqrt{3})$
7. $-7 + 24i, \frac{1}{2} + i$
8. a.) $8(\cos 120^\circ + i \sin 120^\circ) = -4 + 4\sqrt{3}i$,
b.) $4(\cos 150^\circ + i \sin 150^\circ) = -2\sqrt{3} + 2i$,
c.) $512(\cos 360^\circ + i \sin 360^\circ) = 512$,
d.) 4 db negyedik gyök van: $2(\cos(\frac{240^\circ + 2k\pi}{4}) + i \sin(\frac{240^\circ + 2k\pi}{4}))$, $k = 0, 1, 2, 3$, azaz
 $z_1 = 2(\cos 60^\circ + i \sin 60^\circ) = 1 + \sqrt{3}i$, $z_2 = 2(\cos 150^\circ + i \sin 150^\circ) = -\sqrt{3} + i$,
 $z_3 = 2(\cos 240^\circ + i \sin 240^\circ) = -1 - \sqrt{3}i$, $z_4 = 2(\cos 330^\circ + i \sin 330^\circ) = \sqrt{3} - i$.
9. $z_{1,2} = -2 \pm i$.